

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії

Кафедра машинобудування

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ – ВК7.3
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	27	Транспорт
Спеціальність	275	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	
Обсяг дисципліни	4,0 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Контрольна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладач: Соколюк Катерина Юріївна, к.е.н., викладач кафедри машинобудування, katya.sokoluk@meta.ua.

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти
ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ ПОНЯТТЯМИ

ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ОСОБЛИВОСТЯМИ ЗАПОЧАТКУВАННЯ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ.

Наприклад: Уміння розробляти комерційну ідею та складати установчі документи для реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності.

Передумовами для вивчення дисципліни «Основи підприємництва» є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Транспортно-експедиційна діяльність»; «Економіка та планування роботи підприємства»; «Вантажні перевезення».

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи підприємництва» є формування та закріплення у студентів комплексу знань, що стосуються ключових понять організації підприємницької діяльності, а також освоєння вміннями планувати та прогнозувати діяльність.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

- основні етапи становлення та розвитку відносин бізнесу, його суть, ознаки, родові риси; суб'єктів бізнесу та їх інтереси, формули бізнесу та сфери їх використання;
- основні протиріччя в бізнесі, їх наслідки для економіки та шляхи вирішення;
- сутність та основні риси цивілізованого бізнесу;
- сутність економічних, юридичних і соціально-психологічних передумов формування в країні цивілізованого бізнесу;
- сутність підприємництва, його функції, принципи, моделі; форми і види підприємницької діяльності та їх характеристику;
- класифікацію суб'єктів підприємницької діяльності;
- соціально-економічну роль та значення підприємництва, особливо на сучасному етапі розвитку економіки України;
- основні організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємництва та їх характеристики; порядок їх створення, управління, обсяг прав та відповідальності;
- зміст питань, які потрібно вирішити майбутньому підприємцю в процесі започаткування власної справи; порядок розробки комерційної ідеї та вибір виду діяльності; характеристику основних правил бізнесу;
- основні складові інфраструктури сучасного бізнесу, їх сутність та призначення;
- правила ведення цивілізованого бізнесу;

– загальні положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, її ліцензування, склад та зміст установчих документів;

– сутність та чинники виникнення ризику в підприємницькій діяльності та їх класифікація;

– механізм розрахунку величини підприємницького ризику та шляхи його зменшення тощо;

повинні вміти:

– складати установчі документи для реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності;

– здійснювати розробку та реєстрацію знаків для товарів і послуг;

– розробляти бренди „просування” товарних знаків;

– розробляти комерційну ідею та оцінювати її ефективність;

– вибирати оптимальне місце розташування майбутнього підприємства;

– визначати величину капіталу, необхідного для початку підприємницької діяльності;

– розраховувати величину ризику в підприємницькій діяльності тощо.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1	Теоретичні та правові засади здійснення підприємницької діяльності	2	4	—	6
2, 3	Види підприємств та організаційно-правові форми підприємництва	4	4	—	6
4	Механізм створення власної справи	2	—	—	6
5, 6	Маркетинг та менеджмент в підприємницькій діяльності	4	4	—	6
7,8	Планування підприємницької діяльності	4	4	—	6
9, 10	Фінансування та оподаткування підприємницької діяльності	4	—	—	6

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
11, 12	Форми взаємодії та співробітництва суб'єктів підприємницької діяльності	4	4	—	6
13, 14	Конкуренція та конкурентоспроможність у підприємстві	4	6	—	6
15, 16	Підприємницький ризик та управління ним	4	—	—	6
17	Припинення підприємницької діяльності	2	—	—	6
	Всього	34	26	—	60

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Основи підприємництва» складає 60 та 100 балів відповідно, і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	5	15
Практичні роботи (виконання та захист)	6	15	30
Аудиторна контрольна робота	1	10	15
Контроль знань:			
Підсумковий (семестровий) контроль знань – залік	1	30	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання контрольної роботи в п'ятому семестрі.

Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи з дисципліни «Основи маркетингу». Зміст роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми дисципліни «Основи маркетингу», містить у

собі завдання щодо визначення концепцій маркетингу для роботи автотранспортного підприємства.

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи подано в [4].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Види досконалої конкуренції полягають у тому, що вона:

- а) не породжує мотивів оптимального розподілу ресурсів;
- б) не забезпечує широкого діапазону вибору продукції;
- в) не обмежує можливості підприємництва вільно виходити з однієї галузі та входити в іншу;
- г) не допускає побічних втрат і вигод.

2. Впровадження підприємницького управління базується на таких принципах:

- а) організація повинна бути сприйнятливою до нововведень завдяки розробленню певної політики;
- б) проводити систематичний вимір ефективності дій фірми;
- в) доцільно ввести обмеження на те, чого не треба застосовувати;
- г) необхідна політика стосовно організаційної структури, кадрів, менеджменту, оплати праці та інше.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про підприємництво». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12> (редакція від 29.01.2020).
2. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
3. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
4. Соколюк, К.Ю. Основи підприємництва: методичні вказівки до виконання контрольної роботи для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному

транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / К. Ю. Соколюк, Т. В. Волобуєва; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2021. 20 с.